N°. 576. **DE GRONDWET.** 1855.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . *f* **4.50.**
Voor de overige steden des Rijks . . . . **5.50.**

ZONDAG 1, MAANDAG 2 APRIL.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten **M. Schooneveld en Zoon**, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven **franco** aan het Bureau **De Grondwet.**
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

Onder de klagten, die door *dit* Bewind bij zijn optreden tegen het vorige Ministerie op officiële wijze werden aangeheven, behoorde vooral, *dat de zelfstandigheid der gemeenten niet genoegzaam was geëerbiedigd.* Men gebruikte die beschuldiging als een hefboom te meer, om de openbare opinie op te winden tegen een Bestuur, dat juist aan die gemeenten eene zelfstandigheid had geschonken, altoos onder de voorwaarden van orde, billijkheid en eerlijkheid van beheer, van wier genot zij vroeger door de willekeur der hoogere magt verstoken waren.

De algemeene indruk, dien deze beschuldiging te weeg bragt, was dan ook, dat men dit Ministerie ten aanzien van de zelfstandigheid der gemeenten, een anderen weg zou zien inslaan. Inderdaad, wordt het al meer en meer duidelijk, dat zulks geschiedt. Maar van welken aard is de weg, dien men *nu* bewandelt? Heft men *die* banden op, welke men als te knellend voorstelde; doch die enkel het *onregt* beletten, de *willekeur* verhinderen, *eerlijkheid in het geldelijk beheer* noodzakelijk maken en *regtvaardigheid* tot hoofdbeginsel hebben?

O neen. Bij elke gelegenheid, die zich daartoe aanbiedt, wordt hulde gebragt aan de heilzame beginselen van de Gemeentewet, en doet men, door hunne toepassing, *amende honorable* voor het ongegrond verwijt, dat de opgewondenheid der April-beweging te naauwernood regtvaardigen kan.

Maar te gelijker tijd, in plaats van die zelfstandigheid der gemeenten te handhaven en te eerbiedigen, wordt zij door het tegenwoordige Ministerie al meer en meer gekortwiekt; wordt geene poging onbeproefd gelaten, om de gemeenten op nieuw te brengen onder het juk van willekeur, waaronder zij vóór de invoering der Gemeente-wet, met betrekking tot 's lands regering, zuchtten.

Gelijk de Minister van Binnenlandsche Zaken dit beproefd heeft bij zijn, onlangs ingediend wetsontwerp »tot regeling der voldoening van kosten van overbrenging naar en plaatsing en verzorging in bedelaarsgestichten van bedelaars en landloopers en kinderen van dezen«, waarvan wij, reeds in ons No. 574, het willekeurige, onregtvaardige en ongrondwettige hebben aangewezen, zoo zag de Minister van Justitie gelijke poging *bekroond* in de aanneming door de Tweede Kamer, op 14 Maart jl., van het wetsontwerp »houdende nadere bepalingen omtrent de kosten der huizen van bewaring«.

Vóór de invoering van de Gemeentewet schoof de regering dikwerf den last van rijks-uitgaven op de schouders der gemeenten: de regering *beval* der gemeenten deze of gene uitgave op hare begrooting te brengen en de gemeente *moest gehoorzamen.* De Gemeente-wet maakte evenwel een einde aan dat stelsel, dat door den heer THORBECKE, te regt, genoemd wordt: »een verkeerd, een verderfelijk, een lang veroordeeld stelsel.« Het beginsel, met betrekking tot dat punt, door de Gemeente-wet aangenomen, is: dat de gemeenten niet willekeurig met uitgaven kunnen worden belast, dat zij geene andere uitgaven hebben te dragen, dan die betreffende inrigtingen of maatregelen, waarin zij zelve zijn gemoeid. (1) Van daar het voorschrift, te vinden in art. 205 der Gemeentewet.

En wat doet nu *dit* Ministerie? Het schuift dat groote beginsel — zoo naauw in verband tot de *zelfstandigheid* der gemeente — ten eene male op zijde. Het maakt op nieuw van de magt der wetgeving gebruik, om aan de gemeenten lasten op te leggen, die lasten zijn *van den Staat*, voor iets dat geheel buiten het gemeentebestuur om wordt tot stand gebragt.

Op zonderlinge wijs — maar die een juist licht verspreidt over de mate van *zelfstandigheid*, die door het Ministerie aan de gemeenten wordt toegekend — heeft de Minister van Justitie zijn voordragt verdedigd!

Het eerste argument was, dat de zaak aldus — d. i. de gemeenten betaalden voor iets wat hun niet aanging — reeds veertig jaren had geloopen, en dat, wanneer de gemeenten niet begonnen hadden zich te verzetten, de zaak nog veertig jaren aldus had kunnen loopen! De Minister vergat evenwel, dat wanneer de gemeenten veertig jaren lang hadden betaald, dit geschied was, omdat zij toen geene wettelijke regten hadden; dat zij toen slechts de bevelen der lands-regering hadden te gehoorzamen; dat zij toen geheel afhankelijk waren van zoodanige verordeningen, als op dit oogenblik deze stof nog beheerschen. De Minister vergat, dat, wanneer de gemeenten *thans* weigeren verder te betalen wat zij onregtmatig sedert veertig jaren betaald hebben, dit geschiedt, *omdat ze nu wettelijke regten bezitten;* dat zij zich daarop beroepen; dat zij, naar behooren, de zelfstandigheid, haar bij de Gemeente-wet toegekend, willen gehandhaafd zien.

Het tweede argument van den Minister van Justitie kwam daarop neder, dat de gemeente moest *bijdragen* tot de kosten van bewaring en onderhoud van de politie-gevangenen, veroordeeld van wege overtredingen van gemeente-keuren, en waarvoor de boeten door de gemeente-kas genoten worden. Dat argument sloot juist *eene veroordeeling* van het stelsel des Ministers in; want het wets-ontwerp strekte niet *om eene bijdrage van de gemeente-besturen te vorderen;* maar om aan de gemeenten de verpligting op te leggen, om de kosten van oprigting, inrigting en onderhoud der huizen van bewaring, voor zoo ver die huizen als kantonnale gevangenissen te beschouwen en tot bewaring van politie-gevangenen bestemd zijn, en de bezoldiging van de cipiers dier gestichten *geheel en al te dragen.* De gemeente is nu met *al* de kosten der inrigting belast, en de Staat zal enkel eene *bijdrage* verstrekken voor het gebruik, dat hij in sommige gevallen van die inrigting maken zal.

Eindelijk heeft de Minister van Justitie de laatste alinea van art. 205 der Gemeente-wet ingeroepen, tot staving van zijn betoog, dat *bijzondere wetten* de bevoegdheid hebben, om *alle* uitgaven aan de gemeente op te leggen. Afdoende is het antwoord, dat de heer THORBECKE op dit punt van verdediging heeft gegeven:

Ik kome tot het punt, waaraan ik, blijkens mijne eerste rede, het meest van alle hecht. De Minister heeft mij — en het is misschien mijne schuld — niet juist begrepen. Hij heeft de laatste alinea van art. 205 der gemeentewet tegen mij aangehaald. Die alinea zegt: alle uitgaven moeten op de begrooting worden gebragt, die door bijzondere wetten aan de gemeente zijn opgelegd. De Minister heeft het doen voorkomen als of ik beweerd had, dat de wet geene andere uitgaven dan die zij reeds heeft bevolen, aan de gemeente kan opleggen — iets wat ik nooit beweerd heb. Ik heb het *beginsel* der gemeentewet ingeroepen. Ik herinner, dat de voorsteller van de gemeentewet, in der tijd, van meer dan eene zijde, beschuldigd werd, de zelfstandigheid der gemeenten niet behoorlijk te hebben geëerbiedigd. Welnu, ik geloof dat op dit punt blijkt, *dat de gemeentewet die zelfstandigheid eerbiedigt, en meer eerbiedigt, dan door een ontwerp als het tegenwoordige, geschiedt.* Ik heb het beginsel aangewezen, waarnaar, volgens de gemeentewet, eene uitgave door de wet ten laste van de gemeente wordt gebragt. Dat beginsel is, *dat de uitgave betrekking moet hebben tot een maatregel, tot eene inrigting, tot eene oorzaak in het algemeen, waartoe het gemeentebestuur althans hebbe medegewerkt.* Zoo iets is echter hier in het geheel niet aanwezig. Wanneer wij toelaten wat hier wordt voorgesteld, dan zullen wij aan de wet die willekeurige magt geven, tegen welke de wet van 1851 de gemeenten juist wil beschermen. De wet *kan* alles; de wet kan welke uitgave ook op de gemeente-besturen leggen en zij zullen moeten gehoorzamen; maar ik vraag: is het *regt? Is het overeenkomstig met het stelsel der Gemeente-wet, dat overeenkomstig de Grondwet, de zelfstandigheid der gemeenten eerbiedigt? In dezen zin is het niet regt.*

Volgens dit ontwerp, Mijnheer de Voorzitter, — eene dwangwet alleen om het Gouvernement uit oogenblikkelijke verlegenheid te redden, — zal aan het gemeentebestuur geboden worden eene gevangenis op te rigten, in te rigten, te onderhouden, geheel en al naar het goedvinden van de hoogere autoriteit, *zonder eenige tusschenkomst, zonder eenigen invloed, zonder eenige beoordeeling van het gemeentebestuur zelf.* Bijzondere wetten kunnen, volgens de laatste alinea van art. 205, — wij hebben er reeds voorbeelden van — uitgaven, behalve die, welke in art. 205 zelf worden genoemd, op de gemeenten leggen; maar zoo het gebeurt, *het gebeure met in acht neming van dat beginsel van gemeentelijke zelfstandigheid, dat het rigtsnoer van de gemeentewet, ook in dit opzigt, is geweest.* In zoover wensch ik niet, dat »de hand in de gemeentewet worde geslagen;« want het geldt hier niet deze of gene wijziging of verandering, die verbetering zou kunnen zijn; *het geldt hier inbreuk op een beginsel dat, mijns inziens, een hoofdbeginsel van de wet, een beginsel van onze Grondwet is.*

Zoo zien wij de grondwettige zelfstandigheid der gemeenten krachtig verdedigd en beschermd door den heer THORBECKE; aangetast en ondermijnd door het tegenwoordig Ministerie, *dat meerdere zelfstandigheid* als lokaas in zijne politieke vlag voerde!

Zoo zien wij »de tegenovergestelde rigting« in alles haren invloed oefenen. De beloften zijn »tegenovergesteld« aan de antecedenten; de daden »tegenovergesteld« aan de beloften.

Door de, op 14 Maart aangenomen wet is de hand geslagen in de Gemeentewet; maar eene drukkende hand waaronder een grondwettig voorschrift versmoord wordt en een doodslag aan de zelfstandigheid der gemeenten is toegebragt. Waarheen die weg ons leiden zal, zien wij reeds in de tweede poging, die thans de Minister van *Binnenlandsche Zaken* beproeft, om de gemeenten op nieuw met lasten te verzwaren en, door tusschenkomst van de *wetgevende magt*, den waarborg op te heffen, dien de gemeenten ook tegen ministeriëlen willekeur bezitten in de bescherming en uitspraak der *regterlijke magt.*

Het zijn overheerlijke proeven van toepassing van het beruchte programma van April 1853.

Talrijk zijn de exceptiën, die, blijkens het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer, door de tegenstanders van *elke* afschaffing van belasting, opgeworpen zijn tegen de afschaffing van den accijns op het gemaal. De algemeene overtuiging, dat die afschaffing *mogelijk* en derhalve *noodig* is, heeft reeds zoo veel gezag weten uit te oefenen, dat geen lid der volksvertegenwoordiging eigenlijk meer durft volhouden, *dat het behoud van den accijns wenschelijk zou zijn.* De tegenstanders *veinzen* voorstanders te zijn; maar werpen tegen de uitvoering van het plan allerhande uitvlugten op, ten einde op *die wijze* te verkrijgen, wat inderdaad hun eenig streven is: het behoud van de meest drukkende en meest onregtvaardige der belastingen.

Zeer uitvoerig en vol van spitsvondigheden is, o. a., het betoog geweest, »dat het niet raadzaam zou zijn, »zulke diep ingrijpende veranderingen in de thans ge»heven wordende belastingen te maken of voor te be»reiden, zonder dat vooraf de beginselen, waarop ons »belastingstelsel rust, worden herzien, met andere »woorden: dat vooraf eene nieuwe wet in den geest »van die van 12 Julij 1821 (*Staatsbl.* No. 9) moet »worden vastgesteld.« Abstract genomen, zou het inderdaad verkieslijk zijn, wanneer vooraf eene wet van beginselen werd vastgesteld; maar zij, die niet enkel zoodanig denkbeeld opperden, maar aan de verwezenlijking daarvan zoo veel gewigts hechtten, dat zij, bij gebreke van zoodanige wet, weigeren zouden hunne goedkeuring aan de voorgestelde afschaffing te schenken, gebruiken dat denkbeeld blijkbaar als *uitvlugt.* Immers ook hen moet het, evenzeer als »de meerderheid« der leden duidelijk zijn, »*dat het tot stand ko»men van zoodanige wet als hopelooze zaak moet worden »beschouwd.*« De »meerderheid der leden« ontzenuwde dan ook, naar wij meenen op goede gronden, deze »dilatoire of zelfs peremptoire exceptie op het voorstel »tot afschaffing van den accijns op het gemaal.«

»De voordragt daartoe alleen zou nieuwe twistappels in de Volksvertegenwoordiging en zelfs in den lande werpen. Onmogelijk liet zich onderstellen, dat men het spoedig over de grondslagen, waarop het belastingstelsel in de toekomst rusten zou,

---

(1) De Hr. THORBECKE, *Bijbl.*, bl. 649.

eene zou worden. Integendeel zou de vaststelling van eene wet als deze ligt van het eene jaar tot het andere worden verschoven; en indien dan, gelijk het geopperde denkbeeld medebragt, de afschaffing van eenige belasting, welke ook, naar dat tijdstip van vaststelling der bedoelde wet wachten moest, zou de verligting van de lasten des volks onbepaald worden uitgesteld. De natie zou, zoo doende, verstoken blijven van het genot der voordeelen, die de gunstige staat van 's Rijks geldmiddelen aanbiedt, en het wezenlijk staatsbelang niet worden bevorderd. Uit dit oogpunt kon men, om eene uitdrukking uit de pleitzaal te bezigen, de geopperde bedenking bijna eene dilatoire of zelfs eene peremptoire exceptie op het voorstel tot afschaffing van den accijns op het gemaal noemen. Was die afschaffing op het tegenwoordig tijdstip mogelijk, dan behoorde daarmede niet te worden gedraald.

Dat men de moeijelijkheden, die eene grondige, algeheele herziening van het belastingstelsel zou opleveren, niet overdreef, bleek onder andere uit het gebeurde in de Kamer tijdens het vaststellen van het Adres van Antwoord op de Troonrede in 1849. Bij het oorspronkelijk ontwerp van dat adres had de commissie van redactie daarin eene zinsnede laten vloeijen, waarbij van de bestaande behoefte aan het brengen van het stelsel der belastingen *op eenen anderen voet* gesproken werd. Niettegenstaande destijds meer overhelling tot radicale hervorming ook in het belastingstelsel bestond dan op dit oogenblik, deinsde de meerderheid der Kamer voor zulk eene verklaring terug, en werd de bedoelde zinsnede verzwakt in den zin dergenen, die niet verder dan tot eene partiële herziening en verbetering der belastingen wilden gaan.

Nu is het wel waar, dat het geopperd denkbeeld wordt vastgeknoopt aan het bestaan der wet van 12 Julij 1821, en dat men de tegenwoordige regeringsvoorstellen doet voorkomen als eene nieuwe inbreuk op het bij die wet aangenomen stelsel. Maar kan men wel in ernst volhouden, dat dit stelsel werkelijk nog bestaat? Het is, reeds kort na zijne invoering, wat het belangrijk punt der opcenten betreft, gedeeltelijk verbroken, en naderhand is men daarvan ten eenen male afgeweken. Onder het bestaan van dat zoogenaamde stelsel is bij de wet van 24 December 1829 (*Staatsblad* no. 76) de accijns op het gemaal afgeschaft, om later, in 1833, op nieuw te worden ingevoerd. De in 1821 ingevoerde accijnsen zijn daarenboven, gelijk reeds is aangemerkt, in lateren tijd met die op de zeep en op de brandstoffen vermeerderd. Daardoor is de oorspronkelijke evenredigheid tusschen directe en indirecte belastingen op eene in 't oog vallende wijze verbroken. Terwijl het bedrag, dat op eene directe wijze van de ingezetenen geheven wordt, volgens het stelsel van 1821, naar de berekening van van Hogendorp, tot het bedrag der indirecte belastingen als 5 tot 4 stond, is thans die reden omgekeerd, en wordt slechts 10 aan directe belastingen tegen 14 aan indirecte geheven. Zoo het tegenwoordig wets-ontwerp strekken kan, om in dit opzigt het denkbeeld der ontwerpers van de wet van 1821 weder meer te naderen, zouden deze leden zulks eene groote verbetering achten. Maar die verbetering is te verkrijgen zonder dat vooraf een nieuw stelsel van belastingen ontworpen worde. Er bestaat te minder gevaar in de voorgestelde wijziging van het belastingstelsel, omdat naar het oordeel van zoo velen, zoodra men aan de verbetering daarvan de hand slaat, afschaffing van het gemaal het eerst in aanmerking komt.

Inderdaad, in de omstandigheid, dat wij van de *bestaande* wet van beginselen zijn afgeweken, ligt geene reden hoegenaamd, om eene *nieuwe* te maken. Alleen zijn we verpligt, om de voorschriften der bestaande wet na te komen, en dat kan niet beter geschieden dan door de aanneming van de voorgestelde afschaffing, omdat ze het verbroken evenwigt zal helpen herstellen tusschen de directe en indirecte belastingen, zooals de wet van 1821 dat wil. Wij zeggen het *de Tijd* na: »In »het betoog, door de bestrijders van de gemaal-afschaf»fing geleverd, is óf een blijk van hunne onwetendheid »omtrent den toestand onzer finantien in verhouding tot »de grondslagen van 1821, óf een blijk dat het hun »te doen is, om een of ander voorwendsel te vinden, »waarmede zij zich van de ontheffing van het gemaal »afmaken, *quand même*. Onze zoogenaamde behouden»de partij heeft nooit blijk gegeven van groote scherp»zinnigheid. Desniettemin verbaast ons de onnoozelheid, »waarmede door haar thans de afschaffing van 't ge»maal bestreden wordt; eene onnoozelheid, die men »door een onbeleefd woord onbeschaamdheid zou noe»men, als men niet in de daad overtuigd was, dat de »onnoozelheid geene geveinsde is.»

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Nadat vele dagen achtereen al wat de conferentien betreft, couleur de rose vertoonde, deelt de *Morning Post* op eens eene telegrafische depêche mede, volgens welke het derde punt door de conferentien verzonden is naar de verschillende hoven, welke daar vertegenwoordigd zijn, onder bijvoeging, dat men er aan twijfelt of de Czaar de door de geallieerden voorgestelde voorwaarden zal aannemen.

Zij, die gewoon zijn alles zeer zwaar te tillen, verontrusten zich reeds zeer over deze depêche. In hun oog was de staatkundige horizont weder beneveld.

Anderen echter zien deze zaak anders in en zeggen: geen nood. Wij moeten openhartig bekennen, dat wij ons scharen aan de zijde van hen, die zoo spreken en zoo denken. Wij twijfelen aan de juistheid der depêche. Wij beschouwen haar zoo al niet geheel als onwaar, althans als zeer overdreven in dier voege dat de feiten uit hun verband gerukt zijn.

In de eerste plaats moeten wij constateren, dat de *Morning Post* het eenige blad is dat die depêche zou hebben ontvangen. Bezwaarlijk kunnen wij aannemen, dat indien de zaak met de waarheid overeenkomstig was, de *Morning Post* het eenige blad zou zijn dat daarvan kennis droeg.

Een zoo gewigtig feit moet — het kan niet missen — ook buiten den boezem der conferentien weldra vernomen zijn; geheel Weenen zou het geweten hebben; en nogtans — wij herhalen het — was het slechts de *Morning Post*, die het Westen met deze tijding bekend maakte.

Ten andere: terwijl dit blad het quasi afbreken der conferentien aankondigde werd eergister te Parijs, integendeel, het gerucht verspreid, dat het derde punt door de plenipotentiarissen is aangenomen.

Beide lezingen beschouwen wij als even onjuist. Onze lezers kunnen nu bij het bestaan van twee zulke uiteenloopende lezingen over éene en dezelfde zaak zien, hoe zeer men op zijne hoede moet zijn in het aannemen van dergelijke praemature berigten.

De beurzen, men moet het ter harer eere bekennen, hebben ditmaal geen geloof gehecht aan het gewaagd en minst genomen zeer twijfelachtig berigt van de *Morning Post*. Zoowel te Parijs als te Londen stegen de fondsen. Dit was ook te Weenen het geval, hetgeen genoegzaam bewijst dat men in die hoofdstad onbekend is met een misverstand tusschen de plenipotentiarissen, waarvan het Engelsche blad gewaagt.

Het is echter wel mogelijk, dat de plenipotentiarissen hunne volmagten onvoldoende achten om in de aan beide zijden voorgestelde concessien toe te stemmen en uit dien hoofde overeengekomen zijn niets omtrent het derde punt te bepalen, alvorens deswege van hunne regeringen bepaalde instructien ontvangen te hebben. Het vertrek van den heer Drouijn de Lhuys kan wel een antwoord zijn op de aanvrage om nieuwe instructien. Daardoor wordt ook het gerucht veld dat de heer van Nesselrode naar Weenen zou vertrekken: een gerucht, dat reeds sedert eenigen tijd in omloop is. Dan zou ieder der beraadslagende mogendheden zich vertegenwoordigd zien door een persoon die van de meest uitgestrekte volmagt is voorzien en zich niet verpligt zag nieuwe instructien te vragen, welke moeijelijkheden zich ook mogten voordoen. Op die wijze zouden de onderhandelingen spoediger voortgezet kunnen worden, terwijl de kans om tot eene gewenschte uitkomst te geraken tevens vermeerderen zou.

Alles te zamen genomen is dus, in weerwil der alarmkreet van de *Morning Post*, de hoop op vrede veeleer toegenomen dan verzwakt.

Het door de *Presse* medegedeelde nopens een voorstel tot wapenstilstand, dat door den Rijksdag gunstig ontvangen zou zijn, schijnt niet geheel juist te zijn.

Er is nog te veel te verrigten om reeds van een wapenstilstand te spreken.

Wanneer de grondslagen van den vrede bepaaldelijk door de mogendheden aangenomen zijn, en er niets meer te regelen overig blijft, dan de bijzonderheden, meer ondergeschikte punten, dàn eerst zou welligt met gunstig gevolg kunnen worden voorgesteld de schorsing van alle vijandelijkheden, tot dat men tot eene volkomene en bepaalde schikking is geraakt.

Ziethier een nieuw staatkundig document, waarvan men ter loops spreekt en van hetwelk de tekst, door de Engelsche bladen wordt medegedeeld. Het is eene nieuwe circulaire van den heer Manteuffel, de dagteekening van den 16 Maart voerende, en waarin de president van den Pruissischen raad regtstreeks antwoordt op de Oostenrijksche circulaire van 28 Februarij, die hem, naar hij zegt, nog niet bekend was toen hij de depêche van 8 Maart schreef. In dit nieuwe staatsstuk rectifieert de heer Manteuffel met veel nadruk de uitlegging, door Oostenrijk gegeven aan de verklaringen, welke door den heer Bismarck in den Rijksdag gedaan zijn. Het blijkt uit dit stuk, dat de bedoeling van Pruissen eeniglijk was, eene manifestatie tegen de Westersche mogendheden te doen en haar te verzoeken de bondsversterkingen te wapenen. De taal van den heer Manteuffel is, overigens, krachtig, zelfs eenigzins bitter tegenover Oostenrijk, en het hoofd van het Berlijnsche kabinet verklaart, op duidelijke wijze, dat Pruissen dezelfde staatkundige gedragslijn, welke zij tot dus ver koos, blijft volgen.

Het Lagerhuis hield zich eergister bezig met de beraadslaging over eene motie van den heer Scott, strekkende tot overlegging der stukken, betrekkelijk den aanval van Odessa.

De Fransche *Moniteur* meldt, op officiële wijze, dat de Keizer en de Keizerin der Franschen zich naar Londen zullen begeven, en wel in het midden der volgende maand.

De *Times*, die deze dagteekening opgeeft in een artikel, waarin aan Keizer Napoleon III uitbundige lof wordt toegezwaaid, zegt, dat H.H. K.K. M.M. den 17 April, hetzij te Londen of te Windsor, zullen aankomen.

Hoe kort hun verblijf in Engeland ook zij, daar de opening der tentoonstelling op 1 Mei moet plaats hebben, is het klaar, dat de Keizer zich niet naar de Krim zal begeven vóór den aanvang dier plegtigheid. Hij kan zoo veel te minder afwezig blijven, naardien hij Koningin Victoria en Prins Albert ter bijwoning van dit feest heeft uitgenoodigd.

Zoo doende wordt dan de verwezenlijking van de reis der Keizers naar de Krim op de lange baan geschoven.

De vraag is of dat plan wel ooit tot verwezenlijking zal komen? Sommigen gelooven er nog steeds aan. De verdaging van dit reisplan is steeds als een vredelievend teeken beschouwd.

Reeds gister merkten wij op, dat het vertrek van den heer Drouyn de Lhuys, minister van buitenlandsche zaken van Frankrijk, eerst naar Londen en vervolgens naar Weenen, ook een vredelievend karakter scheen te hebben. Indien hij, gelijk de *Moniteur* meldt, den heer de Bourqueney zal ter zijde staan, dan is zulks zeker, dewijl de Fransche regering reden moet hebben om te gelooven, dat de onderhandelingen tot eenen vredelievende oplossing zullen leiden.

De hoop op vrede, sedert eenigen tijd bestaande, wordt dus niet verzwakt.

Naar men uit New York verneemt, heeft de nieuwe mayor dier stad, na overtuigd te zijn, dat de passagiers aan boord van het Sardinisch schip *des Geneys* geen landloopers of boosdoeners zijn, doch enkel Italiaansche uitgewekenen, die op kosten van de Sardinische regering vervoerd werden, hen vergunning verleend om aan land te gaan.

ENGELSCHE POST.

Het artikel van de *Times* over het bezoek van den Keizer en de Keizerin der Franschen in Engeland, waarvan wij in het overzigt reeds spraken, luidt aldus:

»De toebereidselen tot het bezoek van den Keizer der Franschen en van Keizerin Eugenie in dit land zijn, naar men zegt, gereed en den 16 April zal het Keizerlijk hof een bezoek komen afleggen bij H. M., hetzij te Londen of te Windsor. Door eene naauwe alliantie verbonden, en gemeenschappelijk een moeijelijke veldtogt door de beide natien, de Fransche en Engelsche, voortgezet wordende, is het niet te verwonderen, dat het wederkeerig vertrouwen en de vriendschap, welke tusschen de ministers, de generaals en de troepen van beide natiën bestaat, het kenmerk dragen van de persoonlijke betrekkingen, die tusschen de beide souvereinen bestaan. Een dergelijk vriendschapsbetoon is overeenkomstig met de gebruiken van den nieuweren tijd en met eene goede staatkunde; want het publiek zal met voldoening elk incident gadeslaan, waardoor de banden versterkt worden, van welke het welgelukken van den oorlog en onze veiligheid in vredestijd afhangen.

»Maar dit bezoek in Engeland is niettemin eene buitengewone gebeurtenis in het leven van een buitengewoon man. Het moet nu juist zeven jaren geleden zijn sedert den dag, dat hij, die thans met even veel geestkracht als beleid den scepter en den degen van Frankrijk voert, plaats nam onder de constables van St. James en met de bevolking van Londen de wacht betrok, om de orde en den eigendom van de hoofdstad te beschermen.

»Spoedig daarna verliet hij het land met een Belgisch paspoort, eene onzekere bestemming en eene wisselvallige positie. Hij keert thans onder ons terug, onder geheel tegenovergestelde omstandigheden als souverein van een magtige natie, en verbonden met de Koningin van drie Koninkrijken, zoowel in zijn land, als daar buiten eene magt uitoefenende, welke niet alleen zijne medeleggers tot zwijgen bragt; maar zelfs allen tegenstand vernietigde, vergezeld van zijne gemalin, wier schoonheid en talent, aan haar privaat leven luister gaven, maar die zij wil alleen op den troon van Keizerin Josephine plaatste. Hij wordt door het Engelsche volk ontvangen als de man, die met goed geluk de Fransche omwenteling bedwong, die den innigsten bond daarstelde, tusschen de twee grootste natien in het Westen, en met ons den degen trok om de voortdurende belangen van Europa te verdedigen.

»In de gedenkwaardige geschiedenis van deze tijden kunnen wij geene zoo treffende tegenstelling, geene gebeurtenis, die tot zooveel zonderlinge overwegingen aanleiding geeft, aanwijzen.

Een terugblik werpende op het karakter van Keizer Napoleon vergeten wij niet — en wij zouden onregt doen dit te vergeten — de middelen, waardoor hij de onbeperkte magt in handen kreeg, de vernietiging der vrijheden van het Fransche volk uit de omwenteling van 1848 voortgevloeid, en de kracht waarmede wij meenden te moeten protesteren tegen daden zoo noodlottig voor de zaak der vrije regeringen. Onze denkbeelden van toen waren en zijn nog die van mannen, innig gehecht aan de vrijgevige instellingen van het land, waarin wij wonen, en die naauwelijks konden begrijpen, dat in Frankrijk eene regering, op een geheel ander beginsel gegrondvest, zou kunnen blijven bestaan. Maar welke ook de waarde dier beginselen zijn, eene waarde, welke de tijd alleen bewijzen zal: het gedrag en de houding der Fransche natie sedert drie jaren, hebben die denkbeelden voor dat land geheel ontoepasselijk gemaakt.

»De regering, sinds 1851 aan het roer, heeft de ondersteuning der nationale meerderheid behouden, en sedert dit tijdstip tot heden, is geen ernstige poging aangewend om den bestaanden toestand van het Keizerrijk te wijzigen.

»Onder die omstandigheid zou het van den kant van vreemdelingen vermetel zijn, het karakter te bespreken van eene regering, die aangenomen is door hen, welke zij regtstreeks betreft. Het zou ook niet zeer verstandig zijn, te ontkennen, dat het gebruik, dat Keizer Napoleon van de onbeperkte magt maakt, hem meer tot eere verstrekt, dan de wijze, hoe hij haar erlangde.

»Hij nam de teugels van het bewind in handen na eene catastrophe, welke voor eene poos de maatschappelijke geestkracht had uitgedoofd en alle bronnen van Frankrijk verstopte. Met bewonderenswaardige spoed heid niettemin zijn het crediet, de voorspoed en de productieve kracht van dit rijk hersteld, en de ondervinding van meer dan drie jaren heeft bewezen, dat de ontwikkeling der natie rijkdom en arbeid aan de wezenlijke vorderingen der natie te danken zijn.

»Openbare werken van bewonderenswaardigen luister zijn in alle deelen van Frankrijk, en vooral in de hoofdstad, aangevangen en voltooid.

»Heilzame hervormingen in den handel zijn voltrokken. De Fransche marine is tot een, vroeger niet gekenden graad van magt gestegen.

»Belangrijke leeningen zijn met geestdrift volteekend, en de finantiële operatien der groote Fransche maatschappijen hebben zich tot de meest verwijderde deelen van Europa uitgestrekt. Bij die feiten moeten wij voegen overwegingen, welke ons en de belangen van vreemde natien meer regtstreeks betreffen, voor zoo verre zij te danken zijn

aan de buitenlandsche staatkunde van den Keizer der Franschen.

„Toen de Keizer den troon beklom en zich in het bezit gesteld zag van eene magt, zonder controle, over staatkundige en militaire hulpbronnen van Frankrijk, had hij tusschen twee zaken te kiezen:

„Hij kon de buitenlandsche staatkunde van het eerste Keizerrijk weder in het leven roepen, de tractaten van 1815 verbreken; trachten het Fransch grondgebied tot de Alpen en den Rijn uit te strekken; pogen Waterloo op Engeland te wreeken; het Europeesch evenwigt verbreken en, zonder groote moeite, met Keizer Nicolaas zich verbinden, tot het ten uitvoer brengen van diens uitbreidingsplannen; want het is zeker dat Rusland in het begin van 1853 tot elken prijs eene alliantie met Frankrijk wilde aangaan, zoodat het nieuwe Keizerrijk dan door een tweede Tilsit zou zijn ingewijd geworden.

„Het tweede alternatief was eene alliantie met Groot-Brittannie. Louis Napoleon kende zeer goed de voorwaarden onder welke die alliantie alleen kon bestaan. Hij wist, dat door zijne staatkunde met die van dat land in overeenstemming te brengen, hij zich verbond om de tractaten te doen eerbiedigen, welke de onafhankelijkheid van Belgie Zwitserland en Sardinie waarborgen; om onze eigene veiligheid te verzekeren, tot handhaving van het evenwigt der magten en tevens om zijne adhaesie te geven aan een stelsel van vredelievende en onbaatzuchtig regeren. Hij wist ook, dat het eenige zekere terrein voor die alliantie was: goede trouw.

„Te kiezen hebbende tusschen deze beide wegen, moet men bekennen, dat de keuze zijn oordeel en zijn karakter tot eere verstrekt, en dat hij daardoor aanspraak kan maken op den eerbied en de dankbaarheid van dit land. De keuze door hem gedaan was niet die welke in overeenstemming is met de oude herinneringen van het Fransche Keizerrijk, de eerzucht van het volk en de geestdrift van het leger. Maar die gedragslijn werd voorgeschreven door voorzigtigheid, beleid, goede staatkunde en de zucht naar vrede, en gewis heeft deze keuze ons land even als Europa en Frankrijk van gevaren en onheilen gered, in vergelijking waarmede de tegenwoordige gebeurtenissen bijna zonder beteekenis zijn.

„Geleid door de ondervinding en het nationaal belang, begroeten wij, in overeenstemming met de geheele bevolking van dit land, het bezoek van den keizer der Franschen bij het Engelsche hof, met vreugde. Het is een schitterend blijk van de kracht en de duurzaamheid van die alliantie, waarin de eer onzer wapenen en het welgelukken onzer gemeenschappelijke zaak zoo naauw betrokken is. Het is een nieuw bewijs van het vertrouwen en den eerbied, waarmee keizer Napoleon een land beschouwt, dat hij in andere tijden en onder andere omstandigheden heeft gekend. Dit land heeft den vlugteling uit Ham beschermd en zal den gast der Tuillerien ontvangen. Maar op geen der beide wijzen zal hij vreemdeling onder ons zijn. Hij weet, dat niemand ooit de vriendschap van Engeland te vergeefs gezocht of gediend heeft.„

— De heer Ewart is te Liverpool met eene groote meerderheid van stemmen tot lid van het Lagerhuis verkozen.

— Het vliegende eskader, dat bevel ontvangen had om Deal niet te verlaten, dan wanneer de wind gunstig was, heeft den 28 dezer zee gekozen.

— De *Morning Herald* meldt, dat keizer Napoleon het aanbod gedaan heeft, om nog 50.000 man naar de Krim te zenden, indien Engeland het transport wil op zich nemen.

— De bill tot goedkeuring van het met Sardinie gesloten tractaat is in comité aangenomen.

— In verscheidene gedeelten van Engeland worden meetings gehouden, waarin beraadslaagd wordt over de organisatie van de gezondheidsdienst bij het Engelsche leger.

— De studenten van de koninklijke school te Liverpool, hebben eenparig besloten niet in dienst van het leger te treden zoolang de tegenwoordige reglementen niet veranderd zijn.

Binnenland.

's Gravenhage, 31 Maart.

Z. M. heeft den raad van legatie J. Z. Mazel, secretaris-generaal bij het Ministerie van Buitenlandsche Zaken, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der onderscheidingsteekenen van commandeur der 1ste klasse van de Guelphen-orde, hem door Z. M. den Koning van Hannover geschonken.

Z. M. heeft benoemd: tot kantonregter te Aalten, mr. F. W. J. Immink, thans griffier bij het kantongeregt aldaar; tot griffier bij gemeld kantongeregt, mr. J. van der Feltz, advokaat te Arnhem; en tot kantonregter te Rotterdam (kanton ...), mr. A. A. J. Clant, thans kantonregter te Alphen.

Z. M. heeft benoemd: tot directeurs van de postkantoren: te Dordrecht; den heer F. W. van Bommel, thans te Schiedam; te Schiedam, den heer S. G. Heringa, thans te Vlissingen; te Amersfoort, den heer W. B. de Bruin, thans commies van de 1ste kl. te Vlissingen, den heer A. Berling thans commies van de 1ste kl. te Hilversum, den heer H. J. L. Thierry, thans surnumerair; te Zevenaar, den heer J. J. Dominicus, thans surnumerair; tot commiesen der posterijen: van de 1ste kl. de heeren C. W. baron Sweerts de Landas Wyborgh en J. Smith, thans commiesen van de 2de kl.; van de 2de kl., de heeren H. S. O. van Bleiswijk Tierens en J. van Zandijk, thans commiesen van de 3de kl.; van de 3de kl., de heeren H. Gallé en W. Slichtenbree, thans surnumerairen bij het vak der posterijen; tot surnumerairen bij het vak der posterijen, de heeren L. O. van der Feltz, wonende te Arnhem; P. G. E. de Lang, wonende te Rotterdam; W. A. Piepers, wonende te Zwolle; en A. J. Schregardus, wonende te Oostburgh.

Z. M. heeft verplaatst de volgende controleurs der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, als: den heer J. D. Bichon van IJsselmonde, van Hellevoetsluis naar Gouda, den heer B. van Eck, van Zierikzee naar Hellevoetsluis; den heer F. Hoffer, van Middelharnis naar Zierikzee; den heer T. A. A. de Timmerman, van Groningen naar Kampen; den heer P. H. D. Motké, van Oostburg naar de stad Groningen voor de 2de afdeeling; en den heer G. M. Tetrode, van Dronrijp naar Meppel; en voorts benoemd tot controleur der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Oostburg, den heer J. Goossens, thans hoofd-commies derzelfde middelen te Rotterdam.

Z. M. heeft den heer mr. J. W. van der Meer de Wijs, te Amsterdam, op verzoek eervol ontheven van het hem opgedragen lidmaatschap van de algemeene commissie van liquidatie der zaken van de voormalige wees- en momboir-kamers, en zulks met dankzegging voor de ijverige diensten door hem in die betrekking bewezen; terwijl in deszelfs plaats tot lid van evengenoemde algemeene commissie is benoemd de heer mr. F. F. Karseboom, advocaat-generaal bij het provinciaal geregtshof in Noordholland en lid van den raad der stad Amsterdam.

* H. M. de Koningin heeft heden de geopende tentoonstelling voor den tuinbouw enz. met een bezoek vereerd, aldaar een geruimen tijd doorgebragt en alles met de meeste oplettendheid gadegeslagen. De tentoonstelling werd heden door belangstellenden zeer druk bezocht.

* Het heeft Z. M. den Koning behaagd in te teekenen op het gedicht vervaardigd door onzen stadgenoot, den heer W. L. van Bijleveldt, voor de noodlijdenden door den watersnood.

* Het *Staatsblad* no. 6 van dit jaar bevat een Koninklijk besluit van 21 Februarij 1855, no. 90, nopens de vergunningen voor het gebruik van stoomwerktuigen voor 's Rijks dienst in verband met het besluit van den 26 September 1833 (*Stbl.* no. 58). Dezer dagen is de aandacht der gemeente-besturen op den inhoud van dat nieuwe besluit gevestigd, ten einde daarop in voorkomende gevallen, zoo veel hen mogt aangaan, te letten. Naar aanleiding van art. 1 van het nieuwe besluit wegens stoomwerktuigen in vaartuigen of werkplaatsen, die aan het Rijk of onmiddelijk en uitsluitend tot 's Rijks dienst behooren en onder beheer van het Departement van Binnenlandsche Zaken staan, worden, zoowel de aangiften als de onderzoeken en wat verder tot dit onderwerp betrekking heeft, voortdurend bij het departement behandeld.

* Men verneemt, dat Mevr. Jenny Goldschmidt hare derde soirée musicale in de zaal Diligentia geven zal op Woensdag, 11 April a. s.

* Men verneemt, dat door de juffrouwen C. en A. Landrij in handen van den Weleerw. heer Ds. Huijdecoper gesteld is eene som van honderd zeven en zestig gulden vijftig cents, als opbrengst eener loterij ten voordeele der noodlijdenden door den watersnood. Eere zij toegebragt aan den ijver door deze juffrouwen betoond, zoowel door het plaatsen van zulk een groot aantal loten, als door het verzamelen van meer dan twee honderd prijzen, waaronder velen, die zeer fraai bewerkt waren.

* Wij vestigen de aandacht op het muzijkstuk: *Zu hülfe! Zu hülfe!! sie sind im bangen streite, lied ohne worte für das piano, von* L. J. Lefebre. Dat stuk wordt bij de heeren Weygand en Beuster, muzijkhandelaren van het hof en van de Koninklijke muzijkschool alhier, uitgegeven geheel ten voordeele van de noodlijdenden ten gevolge der overstrooming, in het begin der maand Maart plaats gehad. Het stuk is, zoo als uit de aankondigingen blijkt, in de voornaamste steden verkrijgbaar gesteld. De heer Lefèbre verdient alle hulde voor de vervaardiging van dit muzijkstuk, dat zoo geheel toepasselijk is op de ramp, die een groot deel des lands heeft getroffen, en dat van het talent van den auteur getuigt. Het doel, waarmede de uitgave geschiedt, is zoo edel, dat men zich overtuigd mag houden, dat daaraan een ruim debiet zal te beurt vallen.

Bij het Departement van Binnenlandsche Zaken is, ten behoeve der noodlijdenden door de jongste overstroomingen in Nederland, ontvangen van den heer G. H. Roessingh, Zr. Ms. consul te Bremen, een wissel groot vijftig gulden.

Volgens een berigt van Zr. Ms. consul-generaal te Napels, zijn aldaar gedurende het laatste halfjaar van 1854 aangekomen 7 Nederlandsche schepen, waarvan uit Rotterdam 1 met suiker, uit Amsterdam 1 met suiker, 3 met dito en huiden, 1 met suiker en koffij, 1 met diverse waren.

Uit vreemde havens kwamen geene Nederlandsche schepen.

Naar Nederland vertrok 1 Nederl. schip, namelijk naar Amsterdam met diverse waren. Naar vreemde havens gingen 5 Nederl. schepen, als naar Bremen 1 met tabakstelen, naar Antwerpen 1 met diverse waren, naar Triest 1, naar Messina 2 in ballast.

Te Licata kwamen 7 Nederl. schepen in ballast, als van Triest 1, van Ancona 1, van Napels 2, van Messina 3. Van deze vertrokken naar Amsterdam 1, naar Rotterdam 3, naar Londen 1, naar Falmouth 1.

Te Girgenti kwamen uit Nederlandsche havens geene, uit vreemde havens 3 Nederl. schepen in ballast, als uit Malta 1, uit Messina 2. Er vertrokken naar vreemde havens geene, naar Nederlandsche havens 3 Nederl. schepen met wijn en zwavel, als naar Amsterdam 1, naar Rotterdam 2. In die havens kwamen, gedurende gezegd halfjaar, nog aan 43 Engelsche, 45 Fransche, 7 Noord-Amerikaansche, 9 Napelsche schepen, 1 Sardinisch, 1 Grieksch, 1 Deensch en 1 Mecklenburgsch schip.

Naar het buitenland is verscheept aan zwavel, gedurende het eerste halfjaar 513,238 C. en gedurende het tweede 272,157.65 C., en wel naar Nederland 6731.7; naar Engeland 115,930.37; naar Frankrijk 100,500; naar Noord-Amerika 22,780; naar Hamburg 9065; naar Sardinie 3350; naar Belgie 1600; naar Napels 2770; door kustvaart 9431.21.

Te Terra Nova kwamen uit Nederlandsche havens geene, uit vreemde 2 Nederlandsche schepen in ballast, als uit Livorno 1 en uit Messina 1. Naar Londen vertrok 1 en naar Rotterdam 1 Nederlandsch schip met zwavel.

De Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, heeft ter kennis gebragt van de belanghebbenden, dat, wegens het plaatsen van de nieuwe belansen aan de ophaalbrug over de schutsluis van het kanaal door Voorne, te Nieuwesluis, de passage over die brug, te beginnen met Maandag den 2 April a. s., eenige dagen zal belemmerd zijn, en ook schuiten door de sluis niet zoo geregeld als gewoonlijk zal kunnen plaats hebben.

Naar wij uit goede bron vernemen, hebben de heeren G. W. Vreede en J. R. Thorbecke bedankt voor de benoeming tot leden der afdeeling taal-, letter-, geschiedkundige en wijsgeerige wetenschappen der koninklijke Academie van wetenschappen. (*A. C.*)

Ook het schildergenootschap *Rembrandt* zal, zooals wij vernemen, zegt *de Tijd*, na daartoe bekomene vergunning, eene verloting van schilderijen en kunstwerken, ten behoeve van de noodlijdenden door de overstroomingen doen plaats hebben; vele geachte kunstenaars hebben eenige gewrochten hunner kunst hiervoor welwillend beloofd. Wij kunnen niet anders dan deze nuttige onderneming in de medewerking onzer landgenooten ten dringendste aanbevelen.

Door de Nederlandsche Handel-Maatschappij zijn bevracht de navolgende 32 Schepen; als:

Voor Amsterdam: Elize Henriette, kapt. J. F. Detering; Phoebus, kapt. C. F. Beck; Gebroeders, kapt. B. G. Flik; Pollux, kapt. J. Kooij; Henriette, kapt. J. van Loenen; Albatros, kapt. K. P. Haasnoot; Dionijsia Catharina, kapt. H. J. de Boer; Vijf Gebroeders, kapt. P. Dekker; Johanna Maria Christina, kapt. C. N. Gorter; Amphitrite, kapt. D. Grim; de Zwaan, kapt. H. F. Zeilstra, Stad Leijden, kapt. O. C. Reige. Vrije Handel, kapt. D. van Ketwich; Nieuw Holland, kapt. L. Tuk; Zaanstroom, kapt. D. Hofker; Mathilde kapt. B. van Olst; Staatsraad van der Houven, kapt. F. Heijmeriks.

Voor Rotterdam: Louis; kapt. F. A. Hövig; van Oldenbarneveld, kapt. A. Meijboom; Gen. van den Bosch, kapt. F. Parlevliet; Abel Tasman, kapt. J. Hensing; Ceres, kapt. F. Mummes; Johanna Maria, kapt. M. A. Overgaauw; America, kapt. J. F. Meermans; Eugenie, kapt. E. J. Bergman; Ridderkerk, kapt. H. Pesant; President Ram, kapt. J. R. Ulrich, Almonde, kapt. H. G. Sutie.

Voor Dordrecht: Osiris, kapt. G. Craus Kosmopoliet, kapt. J. Bouten.

Voor Middelburg: Onderneming, kapt. J. Johansen.

Voor Schiedam: B. H. van Saxe Weimar, kapt. P. H. Harewinkel van Dordrecht. (*H. bl.*)

Uit Amersfoort wordt geschreven dd. 28 Maart: dat de landlieden, die tijdens de overstrooming in de stad een toevlugtsoord gezocht hebben en aldaar verzorgd werden, weder naar hunne woningen zijn teruggekeerd. De landen zijn weder vrij van water.

Omtrent de concessie, die aan de heeren van Heemstra c. s. is verleend tot het aanleggen van eenen spoorweg van Harlingen, over Leeuwarden, Meppel, Zwolle en Almelo, naar Rheine, om aldaar aan te sluiten aan de Pruissische spoorwegen, onder verpligting der concessionarissen, om tevens aan te leggen eenen zijtak van Leeuwarden op Groningen, zegt de *Prov. Dr. Ct.*

Het doet ons innig leed, dat de lijn van Meppel naar Groningen over Assen niet in de concessie is opgenomen. De hoop, die Drenthe had opgevat, van met een spoorweg doorsneden te worden, en daardoor met het overige Europa in verbinding te komen, is nu geheel en voor altijd verloren; want voorzeker niemand zal later de evengenoemde lijn willen daarstellen.

De *Groninger Courant* zegt het volgende:

Ook op ons heeft de concessie, zooals zij gegeven is, geen gunstigen indruk gemaakt. Wij betreuren het, dat de minister heeft kunnen goedvinden, daarbij Drenthe geheel en Groningen voor een groot deel uit te sluiten van de voordeelen eener spoorwegcommunicatie. Te meer gevoelden wij ons door de ministeriële dispositie teleurgesteld, daar, zoo wij wel onderrigt waren, de minister van binnenl. zaken, behoudelijk de plegtige toezegging moet hebben gedaan, dat hij geene concessie zoude verleenen, zoo niet, ook de lijn van Leeuwarden over Groningen naar de Hanoversche grenzen en die van Groningen door Drenthe

naar Zwolle daarin werd opgenomen. Evenwel bestaat er, onzes inziens, ook nog geene reden om tot die moedeloosheid te vervallen, waarin de *Dr. Cl.* verkeert. Het thans toegestane moet en zal een prikkel te meer zijn om dezerzijds alle pogingen in het werk te stellen tot den aanleg van de door den minister uitgeslotene lijnen. In allen gevalle vergete men niet, dat, indien de zaak volgens het plan van de heeren van Heemstra c. s. tot stand komt, men een groote stap nader is gekomen tot bereiking van het beoogde doel: de aansluiting der Noordelijke provincien van ons rijk aan het Europesche spoorwegnet.

Ter aanvulling van het in ons nummer van jl. Dingsdag medegedeelde omtrent de aan de heeren van Heemstra c. s. verleende concessie tot aanleg en exploitatie van eenen spoorweg in de noord-oostelijke gewesten des Rijks, kunnen wij thans nog de navolgende juiste bijzonderheden daaromtrent ter kennis onzer lezers brengen.

De spoorweg zal loopen van de haven van Harlingen, over of langs Franeker, Leeuwarden, Meppel, Zwolle, Almelo, tot de Hanoversche grenzen, in de rigting van Rheine, met eene lijn van Leeuwarden tot Groningen.

Aan de concessionnarissen is wijders de voorkeur toegekend ook voor den aanleg van eenen spoorweg op Groningen tot de Hanoversche grenzen in de rigting van Leer, mits zich binnen één jaar, nadat de Hanoversche regering zich tot aansluiting in die rigting zal hebben bereid betoond, verklarende, of zij de concessie voor die lijn willen aanvaarden.

Gelijke voorkeur is hun toegekend voor eene verbinding, vooreerst: van de lijn Zwolle-Almelo met den Rijn-spoorweg te Arnhem, over Deventer en langs den regter- of linker-IJsseloever, naar gelang de militaire belangen dit vorderen; en ten anderen: voor de verbinding van Zwolle naar Kampen. Deze voorkeur geldt onvoorwaardelijk tot dat de voorloopige concessie tot verbinding van Harlingen met Groningen en met de Hanoversche grenzen in de rigting van Rheine definitief zal zijn geworden, hetgeen plaats zal hebben, wanneer een waarborg-kapitaal van één millioen gulden in Nederlandsche rentegevende effecten zal zijn gestort, voor welk laatste een termijn van negen maanden is vastgesteld.

De geconcessionneerde wegen zullen binnen zes jaren na de dagteekening van het verleenen der definitieve concessie voltooid en in exploitatie gebragt moeten zijn. Die concessie eindelijk zal loopen over 90 jaren.

De voorloopige concessie is Maandag avond jl. terstond door de concessionnarissen aanvaard. Zij zijn onmiddellijk daarop naar Duitschland vertrokken, tot het voeren der noodige onderhandelingen over de aansluiting, tarieven enz. Met de werkzaamheden zal voorts spoedig een aanvang worden gemaakt en eerstdaags worden reeds de ingenieurs verwacht tot het doen der vereischte terreins-opmetingen.

Van welk hoog gewigt deze spoorweg-verbinding voor Nederland met het buitenland ook voor Friesland zal zijn, zullen wij, na al hetgeen daaromtrent bereids is geschreven, thans wel niet meer behoeven aan te toonen. Onzen hartelijken wensch willen wij nogtans uitdrukken, dat de wakkere en voortvarende ondernemers, in wie het ons toch streelt Friezen te ontmoeten, in 't vervolg steeds van alle kanten de zoo noodige ondersteuning mogen ondervinden, en dat ieder het moge beseffen, hoe door het *spoedig* tot stand komen van het groote werk ook te eerder het algemeen welzijn krachtig zal worden bevorderd. (*L. Ct.*)

Zoowel op de markten van Zuid-Duitschland als op die van Frankrijk houdt de daling der graanprijzen aan. Die tijding zal alom met blijdschap worden ontvangen; hare verwezenlijking kan op het lot van velen weldadig terug werken. (*A. Ct.*)

Groningen, 28 Maart. Heden promoveerde alhier tot doctor in de geneeskunde, de heer E. Helder Jz. van Sijbrandshuizen (prov. Friesland) na de verdediging eener dissertatio *exhibens observationem aneurysmalis aortae*

Tilburg, 28 Maart. Uit eene goede bron wordt medegedeeld, dat het regement jagers te paard, alhier in garnizoen, niet zooals vroeger sprake was, naar Limburg verplaatst zal worden, maar thans bepaald met de maand Mei a. s. te Deventer in bezetting zal komen, en alhier vervangen zal worden, door het depôt, den staf en het 1ste escadron van het 2de regement dragonders, te 's Hage in garnizoen.

Ingezonden Stukken.

Rotterdam, 29 Maart 1855.

WelEd. Heeren!

Van eene geachte hand (ik meen het genoegen te hebben den inzender te kennen), is in uw No. van Vrijdag ll. een artikel verschenen ter verdediging van het weduwen-fonds van Te Winkel en Rietveld.

Dr. Wap heeft in uw No. van gisteren daarop geantwoord, hoofdzakelijk wat Z.Ed. meer persoonlijk aangaat; doch, minder die punten gereleveerd, waarbij het publiek belang heeft; daarom verzoek ik u beleefdelijk eene plaats in uw geacht blad voor het onderstaande, waarin ik alleen de voornaamste ter sprake gebragte punten wensch te behandelen.

Voorloopig zij gezegd, dat ik geen vertrouwen meer in genoemd fonds stellende, in Dec. 1853 mijn ontslag daaruit genomen heb, na *f* 171 te hebben gecontribueerd.

In de eerste plaats noemen wij de berekeningen, die gemaakt zijn. Ook de geachte inzender maakt ons met de slotsom der zijne bekend, welke is: dat er ALTIJD eene uitdeeling zal kunnen geschieden van 33 p. ct. van het maximum. Wij kunnen dat niet toegeven, en onderstellen, dat de S. niet bekend is met eene berekening, in 1851 of 52 in het licht gegeven, en waarin duidelijk aangetoond wordt, dat reeds over 1860, de volle uitkeeringen niet meer kunnen geschieden; wat noodwendig ten gevolge moet hebben: 1o. weinig of geene nieuwe deelneming; 2o. waarschijnlijk van de bestaande deelhebbers zullen uittreden; waarop 3o. de dissolutie spoedig volgen moet.

De berekeningen, waarop wij boven doelden, zijn te vinden in een ingezonden stuk in No. 329 van de *Grondwet* dato 16 Junij 1854 (Een paar, daarin geslopen drukfouten, wijzen wij niet aan, daar die te duidelijk in 't oog springen). Naar onze bescheiden meening vervallen door deze, alle andere berekeningen, en waarom? Omdat de grondslag tot de door ons genoemde genomen is, uit de rekeningen van het onderhavige fonds zelf.

Wij herhalen het en kunnen dat niet te veel doen, uit deze opgaven blijkt ten duidelijkste, dat over 1859/60 het maximum niet meer kan voldaan worden. Ieder belanghebbende kome dan tot eene conclusie en of die zijn zal, dat men altijd op 33 pct zal kunnen rekenen is niet denkbaar.

In de drie jaren 1850/1 — 1852/3 is het getal deelhebbers jaarlijks met de helft vermeerderd en in 1853/4 slechts met ⅓. Gelieft men dat »voortgaande bloei« te noemen: ik heb daar vrede mede; zijn mijne informatien juist, dan zal het eerlang af te sluiten jaar ook niet van dien »bloei« getuigen. Zou dat niet het gevolg zijn, »van al dat schrijven en wrijven«?

Voor een oogenblik zal ik met den S. aannemen, dat men *altijd* op eene uitkeering van ten minste 33 pCt zal kunnen rekenen; maar dan wordt de contributie vrij duur en zou varieeren van 15 — 14 pCt. Nu wil ik den geachten S. gevraagd hebben, van waar altijd die 33 pCt van daar moeten komen? Want zoo ooit, *dan* toch zal het getal deelhebbers zeer gering en spoedig tot nul gereduceerd zijn, men scherme dan zoo veel men wil, met »het is onderling«: waar niets ontvangen wordt kan »onderling« niets uitgekeerd worden.

Of de vergelijking van dit fonds met dat der turfdragers opgaat, wil ik niet beslissen. Het eene brengt op *f* 900 's jaarlijks en het andere, in het laatste jaar, 96 mille. Maar dat daargelaten; het turfdragers-fonds, is over een bepaald getal contribueerenden, onverschillig van welken ouderdom, gehuwd of ongehuwd, en keert *altijd* uit naar gelang der ontvangsten. Dat zal dus blijven bestaan, zoo lang er turfdragers zijn zullen; of het weduwen-fonds altijd deelhebbers hebben zal, is mij onzeker.

Is een en ander waar, dan is, dunkt mij, de officiële erkenning teregt geweigerd.

Gelooft de schrijver, dat *alle* andere weduwen-fondsen hunne uitkeeringen doen uit in publieke fondsen belegde gelden? Ik geloof het niet. Vindt men de contributiën van de officiëel erkenden te hoog; welnu, men neme geen deel!

Dat er een dergelijk is, waarvan de deelhebbers over 1854, 18 pCt. dividend genoten hebben, doet hier niet veel ter zake; evenmin als dat de twee directeuren van het meermalen genoemde weduwen-fonds nog al eene aanzienlijke som voor administratie-kosten genieten, dat in het laatst afgesloten jaar, ca. 17 à 18 mille moet bedragen hebben.

Nog éene vraag, waartoe ik aanleiding vind in het gezegde van den S. »Zietdaar bewezen, waarom officiële »erkende fondsen zeer *soliede doch zeer duur* zijn.« Zou *goed koop* en *soliede* te zamen kunnen gaan?

Ik eindig met den wensch, van de berekening van »een uwer lezers in de toekomst bevestigd te zien, en ik mij mijne uittreding als te voorbarig beklagen mag; dat zou mij voor zóó veler belang hoogst aangenaam zijn, maar vrees, dat *dit* onder de vrome wenschen zal blijven behooren

Met hoogachting,
Uw bestendige lezer
L.

La Haye, 30 Mars 1855.

A Monsieur le redacteur en chef du journal le *Grondwet*.

Monsieur,

Pardonnez-moi la liberté que je prends mais dans votre No du 29 Ct. s'est glissé par erreur un mot que je tiens à relever.

Dans une lettre qui vous est adressée on m'accuse d'avoir refusé de chanter pour le bénéfice des pauvres.... cela est faux..... d'autant plus faux que si c'est pour le bénéfice des pauvres qui à eu lieu il y à quelques temps, j'avais un certificat de mon médecin M. Rijke et un de M. Stein, alors médecin du théâtre.

Si c'est pour le bénéfice qui à eu lieu hier Jeudi, non seulement je n'ai pas refusé mais encore on ne m'a pas proposé de chanter (ceci peut s'éclaircir auprès de l'administration) du reste il est bon de faire savoir à celui qui *calomnie* si *faussement* que jamais je n'ai refusé mon concours (quelque faible qu'il soit) pour une bonne œuvre, car c'est à mon avis la seule preuve de reconnaissance qui soit à notre disposition à nous autres artistes pour remercier un public aussi bien disposé à nous encourager que le fait le public de la Hollande!

J'espère Monsieur en votre bonté pour faire paraître dans votre prochain No ce *dementi formel* au *calomniateur*.

Recevez Monsieur l'assurance de ma consideration.

EUGENIE GEISMAR.

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 30 Maart 1855.

Nederland.	Pct		**Rusland.**	Pct.	
Ned. W. Schuld.	2 1/2	62 1/16 1/8	*Hope* 1798/1816	5	102 1/8
Dito Certificat.	3	78 3/4	Dito 1828/1829	5	
Dito Dito.	4	91 3/8	Cert. 1831/1838	5	
O. I. Leening	4	90	Dito Dito	4 1/2	
Amort. Syndic.	3 1/2		Dito *Hope*	4	76 1/4 3/8
Hand.-Maats.	4 1/2		Dito *Stieglitz*	4	
Belgie.			Dito dito 5e Ser.	4	
Certificaten	2 1/2		Dito 1854	5	81 15/16
D° *Rotschild*	2 1/2	50 1/4 5/16	Inschr. Assig.	6	
Frankrijk.			Certific. dito.	6	
Obligatien	3		**Polen.**		
Spanje.			Obligatiën	4	69 7/8
Nieuwe	1	18 5/16			
Dito Buitenl.	3	37 1/2	**Oostenrijk.**		
D° Binnenl. °/m.	3	31 3/4			
Bew. Sp. Com.		5 5/16	Metaliek	5	63 9/16
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	74 7/8
Portugal.			Dito Nation.	5	68 3/8
Londen nieuwe.	3	38 7/8	Dito 1847	2 1/2	32 11/16
Dito uitgest.	4		Dito 1851/1852	2 1/2	32 11/16

Mexic. te Londen, 3 pct. 19 13/16, 20; dito Onb. 19 13/16, 20; Gren., te Lond. Onb. 15 3/8, 1/4,; dito Uitg. 6 5/16, Venez. 3 3/4 pCt. 25 1/4, 1/2.

De markt was heden met weinig affaire onbeduidend, met uitzondering echter in Oostenrijksche fondsen, welke hooger gezocht waren.

FRANKFORT, Donderdag 29 Maart. Metalliek, 5 pCt. 65 5/8; Spanje 1 pCt. 31 1/2; dito binn. 3 pCt. 18 1/4.

LONDEN, Donderdag 29 Maart. Consols op 1. 93. N. Mexic. 3 pct. 20 1/2, 3/4; Venezuela 28 1/2, 1/4; Gren. 6, 6 1/2; Spanje 1 pct. 18 1/8, 3/8.

PARIJS, Donderdag 29 Maart. Fr. 3 pct. 70.20; binn. 3 pct. 31 7/8; dito 1 pct. 18 1/4.

WEENEN, Donderdag 29 Maart. N. Metall. 82 1/2; Nat. 87 1/2; Lombarden 101 1/2; Loten 1854 105 1/2; Zilver 26 ...; sel op Londen 12.10; dito op Parijs 145 1/2.

Doorgaans goed onderrigte bladen blijven hoop op een gunstigen uitslag der conferentien.

MADRID, Woensdag 28 Maart. Sp. 3 pct. 32.30; ... pct. 18.25.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.